

II

(Akty, których publikacja nie jest obowiązkowa)

KOMISJA

DECYZJA KOMISJI

z dnia 20 października 2004 r.

w sprawie programu pomocy „Invest Northern Ireland Venture 2003”, którą Zjednoczone Królestwo zamierza zastosować wobec MŚP w Irlandii Północnej

(notyfikowana jako dokument nr C(2004) 3917)

(Jedynie tekst w języku angielskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2005/644/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z wyżej wymienionymi przepisami⁽¹⁾ i uwzględniając te uwagi,

a także mając na uwadze, co następuje:

I. POSTĘPOWANIE

(1) Pismem z dnia 20 marca 2003 r., zarejestrowanym przez Komisję dnia 26 marca 2003 r., władze Zjednoczonego Królestwa powiadomiły Komisję o programie „Invest Northern Ireland Venture 2003”.

(2) Pismem D/53203 z dnia 15 maja 2003 r. oraz pismem D/55504 z dnia 29 sierpnia 2003 r. Komisja zażądała dalszych informacji dotyczących środka będącego przedmiotem powiadomienia.

(3) W pismach z dnia 24 czerwca 2003 r. i 30 września 2003 r., zarejestrowanych przez Komisję odpowiednio dnia 1 lipca 2003 r. oraz dnia 1 października 2003 r., władze Zjednoczonego Królestwa dostarczyły żądane informacje.

(4) Pismem z dnia 26 listopada 2003 r. Komisja poinformowała Zjednoczone Królestwo, że podjęła decyzję o wszczęciu postępowania przewidzianego w art. 88 ust. 2 Traktatu WE w odniesieniu do przedmiotowego środka.

(5) Decyzja Komisji o wszczęciu postępowania została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* (?). Komisja wezwała zainteresowane strony do zgłaszania uwag.

(6) W piśmie z dnia 6 stycznia 2004 r., zarejestrowanym przez Komisję dnia 9 stycznia 2004 r., Zjednoczone Królestwo przedstawiło odpowiedź na decyzję Komisji o wszczęciu postępowania.

(7) W pismach z dnia 25 lutego 2004 r., 27 lutego 2004 r., 1 marca 2004 r., 2 marca 2004 r., 3 marca 2004 r., 4 marca 2004 r. i 5 marca 2004 r., zarejestrowanych przez Komisję w dniach 2 marca 2004 r., 3 marca 2004 r., 4 marca 2004 r., 8 marca 2004 r. i 10 marca 2004 r., Komisja otrzymała uwagi od 11 zainteresowanych stron.

⁽¹⁾ Dz.U. C 33 z 6.2.2004, str. 2.

⁽²⁾ Patrz: FN 1.

- (8) W piśmie D/52015 z dnia 18 marca 2004 r. Komisja przekazała powyższe uwagi Zjednoczonemu Królestwu, które otrzymało możliwość ustosunkowania się do nich.
- (9) Opinia Zjednoczonego Królestwa na temat uwag zainteresowanych stron została przedstawiona w piśmie z dnia 29 kwietnia 2004 r., zarejestrowanym przez Komisję dnia 3 maja 2004 r.
- (10) W piśmie z dnia 23 czerwca 2004 r., zarejestrowanym przez Komisję w dniu 24 czerwca 2004 r., Zjednoczone Królestwo przedłożyło dodatkowe informacje, dotyczące środka będącego przedmiotem powiadomienia.

II. SZCZEGÓŁOWY OPIS ŚRODKA

1. Cel środka

- (11) Środek ma na celu udostępnienie finansowania z wykorzystaniem kapitału podwyższonego ryzyka dla małych i średnich przedsiębiorstw⁽³⁾ („MŚP”) w Irlandii Północnej poprzez ustanowienie nowego funduszu kapitału podwyższonego ryzyka.
- (12) Celem funduszu „Invest Northern Ireland Venture 2003” (dalej zwanego „Funduszem”) jest przezwyciężenie pewnych trudności w zakresie finansowania doświadczanych przez MŚP w Irlandii Północnej.
- (13) Dnia 4 lutego 2003 r. Komisja zatwierdziła Fundusz kapitału podwyższonego ryzyka i pożyczkowy dla małych i średnich przedsiębiorstw (*ang.* Small and Medium Enterprises Venture Capital and Loan Fund)⁽⁴⁾, będący programem ochronnym przeznaczonym dla wszystkich regionów Zjednoczonego Królestwa, łącznie z Irlandią Północną.
- (14) Fundusz kapitału podwyższonego ryzyka i pożyczkowy dla małych i średnich przedsiębiorstw reguluje tworzenie funduszy z wykorzystaniem kapitału podwyższonego ryzyka ze szczególnym przeznaczeniem na finansowanie z wykorzystaniem kapitału podwyższonego ryzyka w sektorze MŚP na terenie Zjednoczonego Królestwa i Gibraltaru.
- (15) W decyzji z dnia 4 lutego 2003 r. Komisja zatwierdziła kapitał podwyższonego ryzyka objęty pomocą państwa w pewnych obszarach gospodarczych kwalifikujących się do otrzymania pomocy na mocy art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu WE do maksymalnej kwoty 750 000 EUR w jednej transzy.
- (16) Ponieważ Irlandia Północna jest obecnie zaklasyfikowana jako obszar kwalifikujący się do objęcia pomocą zgodnie

z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu WE⁽⁵⁾, wartość inwestycji w MŚP na terenie Irlandii Północnej w ramach programu ochronnego Funduszu kapitału podwyższonego ryzyka i pożyczkowego dla małych i średnich przedsiębiorstw jest ograniczona do kwoty 750 000 EUR w jednej transzy.

- (17) Biorąc pod uwagę wyjątkowe trudności stojące przed Irlandią Północną, władze Zjednoczonego Królestwa zamierzają za pomocą środka będącego przedmiotem powiadomienia dostarczyć finansowanie z wykorzystaniem kapitału podwyższonego ryzyka w kwocie do 1 500 000 GBP (2,2 mln EUR) w pojedynczej transzy na rzecz MŚP w Irlandii Północnej, tym samym przekraczając maksymalną wielkość inwestycji na transzę zatwierdzoną w decyzji dotyczącej Funduszu kapitału podwyższonego ryzyka i pożyczkowego dla małych i średnich przedsiębiorstw.
- (18) Wszystkie inne istotne kwestie dotyczące środka będącego przedmiotem powiadomienia są zgodne z postanowieniami decyzji dotyczącej Funduszu kapitału podwyższonego ryzyka i pożyczkowego dla małych i średnich przedsiębiorstw.

2. Opis środka

Podstawa prawna programu

- (19) Podstawę prawną programu stanowi art. 7 *Industrial Development Order 1982 (Northern Ireland)*.

Budżet programu

- (20) Zjednoczone Królestwo proponuje ustanowienie funduszu kapitału podwyższonego ryzyka o wartości od 15 mln GBP (22 mln EUR) do 20 mln GBP (29 mln EUR).
- (21) Jeżeli zebrana zostanie kwota mniejsza niż 20 mln GBP (29 mln EUR), udział państwa zostanie proporcjonalnie zmniejszony.
- (22) Jeżeli zebrana zostanie kwota większa niż 20 mln GBP (29 mln EUR), fundusz przyjmie dodatkowe inwestycje od inwestorów prywatnych. Udział państwa nie zostanie zwiększony do proporcjonalnego poziomu.
- (23) Udział środków publicznych w funduszu w żadnym przypadku nie przekroczy 50 % całkowitej wartości funduszu.

Czas trwania programu

- (24) Fundusz zostanie utworzony pod postacią nowo założonej spółki z 10-letnim okresem działalności, który może za zgodą wszystkich inwestorów zostać przedłużony maksymalnie do 12 lat w celu ułatwienia korzystnego wycofania środków z funduszu.

Beneficjenci programu

- (25) Program obejmie wyłącznie małe i średnie przedsiębiorstwa na terenie Irlandii Północnej.
- (26) Przedsiębiorstwa znajdujące się w trudnej sytuacji są wyłączone z programu.

⁽³⁾ Definicja małych i średnich przedsiębiorstw stosowana przez Zjednoczone Królestwo dla celów programu jest zawsze zgodna z definicją podaną w załączniku I do rozporządzenia Komisji (WE) nr 70/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 33). Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE) nr 364/2004 (Dz.U. L 63 z 28.2.2004, str. 22).

⁽⁴⁾ Pomoc państwa N 620/2002 – Zjednoczone Królestwo: „Small and Medium Enterprises Venture Capital and Loan Fund” (Fundusz kapitału podwyższonego ryzyka i pożyczkowy dla małych i średnich przedsiębiorstw). Decyzja Komisji z dnia 4 lutego 2003 r. (C/2003/110).

⁽⁵⁾ Pomoc państwa N 265/2000 – Zjednoczone Królestwo: „Mapa pomocy regionalnej 2000–2006”. Dz.U. C 272 z 23.9.2000, str. 43.

- (27) Finansowanie nie obejmuje przedsiębiorstw w sektorach dotkniętych nadmierną zdolnością produkcyjną, w tym budownictwa okrętowego i sektorów Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali.

Wielkość inwestycji

- (28) Fundusz będzie dokonywał inwestycji w MŚP będących beneficjentami o wielkości od 250 000 GBP (367 000 EUR) do 1,5 mln GBP (2,2 mln EUR). Niekiedy mogą pojawić się dalsze inwestycje w ramach następnej rundy finansowania. Decyzja o ich realizacji nie będzie zależeć od poprzednich decyzji inwestycyjnych i będzie oparta wyłącznie o wyniki MŚP będącego odbiorcą pomocy.

Kumulacja pomocy w ramach programu

- (29) Władze Zjednoczonego Królestwa stwierdziły, że na czas trwania inwestycji wszelka inna kwalifikowana pomoc regionalna dla MŚP zostanie względem MŚP otrzymujących finansowanie z wykorzystaniem kapitału podwyższonego ryzyka obniżona o 30 % intensywności pomocy, która w innym przypadku zostałaby uznana przez Komisję za zgodną.

Podstawy do wszczęcia postępowania

- (30) Komunikat Komisji w sprawie pomocy państwa i kapitału podwyższonego ryzyka (dalej zwany „komunikatem”) ⁽⁶⁾ uznaje rolę finansowania publicznego środków w zakresie kapitału podwyższonego ryzyka, ograniczonych do rozwiązywania określonych nieprawidłowości na rynku.
- (31) Komunikat stwierdza, że szczególne czynniki niekorzystnie wpływające na dostęp MŚP do kapitału, takie jak nierówny lub niepełny dostęp do informacji lub wysokie koszty transakcji, mogą spowodować nieprawidłowości na rynku uzasadniające zastosowanie pomocy państwa.
- (32) Komunikat stwierdza ponadto, że nie ma w ramach Wspólnoty zasadniczych nieprawidłowości na rynku kapitału podwyższonego ryzyka, ale występują raczej luki rynkowe dla pewnych rodzajów inwestycji na różnych etapach życia przedsiębiorstw, jak również pewne szczególne trudności w regionach kwalifikujących się do objęcia pomocą zgodnie z art. 87 ust. 3 lit. a) i c) Traktatu WE („obszary objęte pomocą”).
- (33) Komunikat wyjaśnia także, że zasadniczo Komisja będzie wymagała dowodów potwierdzających fakt istnienia nieprawidłowości na rynku przed zatwierdzeniem środków kapitału podwyższonego ryzyka.
- (34) Komisja może jednak uznać fakt istnienia nieprawidłowości na rynku bez dalszych dowodów w przypadkach, gdy każda transza finansowania przedsiębiorstwa pochodząca ze środków w zakresie kapitału podwyższonego ryzyka, które są w całości lub w części finansowane przez pomoc państwa, będzie wynosić maksymalnie 500 000 EUR w obszarach nieobjętych pomocą,

750 000 EUR w obszarach kwalifikujących się do objęcia pomocą zgodnie z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu lub 1 mln EUR w obszarach kwalifikujących się do objęcia pomocą zgodnie z art. 87 ust. 3 lit. a) Traktatu.

- (35) W związku z powyższym w przypadkach przekroczenia podanych wielkości Komisja będzie wymagać wykazania nieprawidłowości na rynku uzasadniającej zastosowanie proponowanego środka wykorzystującego kapitał podwyższonego ryzyka przed oceną zgodności środka z pozytywnymi i negatywnymi elementami wymienionymi w pkt. VIII.3 Komunikatu.
- (36) Program „Invest Northern Ireland Venture 2003” zaproponowany przez Zjednoczone Królestwo przewiduje inwestycje kapitałem podwyższonego ryzyka w zakresie od 250 000 GBP (367 000 EUR) do 1,5 mln GBP (2,2 mln EUR) na transzę inwestycji dla MŚP na terenie Irlandii Północnej.
- (37) Zgodnie z „Mapą pomocy regionalnej 2000–2006” dla Zjednoczonego Królestwa Irlandia Północna jest obecnie zaklasyfikowana jako obszar kwalifikujący się do objęcia pomocą zgodnie z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu WE.
- (38) Zgodnie z przepisami komunikatu Komisja może tym samym uznać istnienie nieprawidłowości na rynku bez przedstawienia dalszych dowodów, jeżeli finansowanie z wykorzystaniem kapitału podwyższonego ryzyka dla MŚP w Irlandii Północnej, w całości lub części finansowane z pomocy państwa, zostanie ograniczone do maksymalnej kwoty 750 000 EUR, jak jest to przewidziane dla obszarów objętych pomocą zgodnie z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu WE w pkt. VI.5 komunikatu.
- (39) W treści powiadomienia Zjednoczone Królestwo wyjaśniło, że z wyjątkiem proponowanej maksymalnej wielkości transzy równej 1,5 mln GBP (2,2 mln EUR), wszystkie pozostałe istotne kwestie związane z proponowanym środkiem są zgodne z zasadami już zatwierdzonego Funduszu kapitału podwyższonego ryzyka i pożyczkowego dla małych i średnich przedsiębiorstw.
- (40) W związku z powyższym Komisja uważa, że jej decyzja w sprawie Funduszu kapitału podwyższonego ryzyka i pożyczkowego dla małych i średnich przedsiębiorstw obejmuje wszystkie inwestycje zaproponowane w ramach programu „Invest Northern Ireland Venture 2003” o wartości od 250 000 GBP (367 000 EUR) do 510 000 GBP (750 000 EUR) na pojedynczą transzę inwestycyjną.
- (41) Zgodnie z przepisami komunikatu inwestycje z wykorzystaniem kapitału podwyższonego ryzyka zaproponowane w ramach „Invest Northern Ireland Venture 2003” o wartości od 510 000 GBP (750 000 EUR) do 1,5 mln GBP (2,2 mln EUR) wymagają wykazania przez Zjednoczone Królestwo faktu wystąpienia nieprawidłowości na rynku.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 235 z 21.8.2001, str. 3.

(42) W celu wykazania istnienia nieprawidłowości na rynku Zjednoczone Królestwo przytoczyło wiele szczególnych cech rynku kapitału podwyższonego ryzyka w Irlandii Północnej, na które zwrócono uwagę w badaniu (7). Główne przytoczone argumenty były następujące:

a) istnieje luka w podaży kapitału podwyższonego ryzyka dla MŚP w Irlandii Północnej w zakresie wielkości transakcji od 250 000 GBP (367 000 EUR) do 1,5 mln GBP (2,2 mln EUR);

b) choć podobna luka występuje także w innych gospodarkach regionalnych, w Irlandii Północnej jest ona bardziej wyraźna z następujących powodów:

i) w kontekście rozwoju rynek kapitału podwyższonego ryzyka w Irlandii Północnej pozostaje wiele lat w tyle w stosunku do reszty Zjednoczonego Królestwa w zakresie całkowitej wartości inwestycji, liczby transakcji, liczby funduszy oraz dostępności do wiedzy w zakresie zarządzania funduszami;

ii) wielkość rynku w Irlandii Północnej, fakt, że jest on fizycznie oddzielony od reszty Zjednoczonego Królestwa, oraz długotrwały wpływ niepokojów społecznych w Irlandii Północnej spowodowały nieobecność jakichkolwiek w pełni prywatnych funduszy wykorzystujących kapitał podwyższonego ryzyka, czy to z siedzibą na miejscu, czy też inwestujących w MŚP w Irlandii Północnej z głównego terytorium Zjednoczonego Królestwa;

iii) poza tym trudno jest przyciągnąć doświadczonych specjalistów od zarządzania funduszami do pracy na terenie Irlandii Północnej.

(43) Pismem z dnia 26 listopada 2003 r. Komisja powiadomiła Zjednoczone Królestwo o swojej decyzji w sprawie wszczęcia postępowania określonego w art. 88 ust. 2 Traktatu WE w odniesieniu do programu „Invest Northern Ireland Venture 2003”.

(44) W swoim piśmie Komisja stwierdziła, że ma wątpliwości, czy argumenty przedstawione przez Zjednoczone Królestwo na poparcie faktu istnienia nieprawidłowości na rynku mogą w wystarczający sposób uzasadnić przyznanie transz inwestycji z wykorzystaniem kapitału podwyższonego ryzyka istotnie przekraczających maksymalne kwoty przewidziane w komunikacie dla obszarów kwalifikujących się do otrzymania pomocy zgodnie z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu WE.

(45) Komisja wyjaśniła następnie, że uznała za niezbędną bardziej szczegółową analizę tej kwestii. Analiza ta będzie wymagać uwzględnienia wszystkich uwag poczynionych przez zainteresowane strony. Tylko po rozważeniu uwag stron trzecich Komisja może zdecydować, czy środek proponowany przez Zjednoczone Królestwo wpływa na warunki wymiany handlowej w stopniu szkodziącym wspólnemu dobru.

(7) „Market Failure in the Supply of Venture Capital Funds for SMEs in Northern Ireland” (Nieprawidłowości na rynku związane z podażą funduszy wykorzystujących kapitał podwyższonego ryzyka dla MŚP w Irlandii Północnej), Invest NI, październik 2002 r.

III. UWAGI ZAINTERESOWANYCH STRON

(46) W odpowiedzi na opublikowanie decyzji o otwarciu formalnego postępowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* Komisja otrzymała uwagi od następujących zainteresowanych stron:

- Enterprise Equity (NI) Limited
- Momentum Northern Ireland
- Qubis Limited
- Ulster Farmers' Union
- CBI Northern Ireland
- Institute of Directors Northern Ireland
- Investment Belfast Limited
- Inter Trade Ireland
- BDO Stoy Hayward
- The Ulster Society of Chartered Accountants
- International Fund for Ireland.

(47) Wszystkie otrzymane uwagi były pozytywne i podkreślały wagę środka oraz adekwatność proponowanych maksymalnych kwot inwestycji.

(48) Argumenty przedstawione przez zainteresowane strony podkreślają trudności w dostępie lokalnych przedsiębiorstw do uzyskania finansowania kapitałem w wielkości od 1 mln GBP (1,5 mln EUR) do 1,5 mln GBP (2,2 mln EUR). Sytuacja taka jest spowodowana głównie następującymi czynnikami:

a) fundusze wykorzystujące kapitał podwyższonego ryzyka w pozostałej części Zjednoczonego Królestwa podnoszą minimalne poziomy inwestycji, ma to miejsce również na terenie Irlandii Północnej;

b) peryferyjne położenie Irlandii Północnej niekorzystnie wpływa na koszty związane z funduszami;

c) fundusze z pozostałej części Zjednoczonego Królestwa oraz z Republiki Irlandii nie są w większości zainteresowane inwestycjami o tej wielkości transakcyjnej, nie istnieje również żaden miejscowy fundusz na terenie Irlandii Północnej będący w stanie podjąć się takich inwestycji;

d) zasadniczo niesłuszna opinia o regionie, spowodowana niepokojami społecznymi w przeszłości, wciąż niekorzystnie wpływa na zachowania inwestorów podczas rozważania obszaru Irlandii Północnej w kategoriach lokowania inwestycji.

IV. Uwagi Zjednoczonego Królestwa

(49) Uwagi Zjednoczonego Królestwa dotyczące decyzji Komisji o wszczęciu formalnego postępowania określonego w art. 88 ust. 2 Traktatu WE, jak również uwagi pochodzące od stron trzecich, są streszczone poniżej.

- (50) Występuje pewna liczba ogólnych problemów gospodarczych, które wymagają rozwiązania w celu poprawy pozycji konkurencyjnej Irlandii Północnej:
- a) wielkość produktu krajowego brutto (PKB) Irlandii Północnej na osobę jest niższa od średniej Zjednoczonego Królestwa (77,5 % średniej w Zjednoczonym Królestwie). Luka ta tylko nieznacznie zmniejszyła się od lat 90-tych ubiegłego wieku (3 punkty procentowe od 1989 r.);
 - b) całkowita produktywność gospodarki mierzona jako kwota PKB przypadająca na pracownika w Irlandii Północnej jest niższa od analogicznej wartości dla Zjednoczonego Królestwa (89 % średniej w Zjednoczonym Królestwie);
 - c) wysokie uzależnienie od małych przedsiębiorstw: z ogólnej liczby 85 000 firm 99 % z nich zatrudnia poniżej 50 pracowników, a 93 % zatrudnia poniżej 10 pracowników;
 - d) produkcja jest zależna od „tradycyjnych sektorów” o niskim poziomie wartości dodanej. Wielkość sektora usług gospodarczych o wysokim poziomie wartości dodanej jest o połowę niższa niż w Zjednoczonym Królestwie;
 - e) niska w porównaniu z innymi regionami Zjednoczonego Królestwa liczba przedsiębiorstw opartych na wiedzy;
 - f) niski poziom innowacji i działań w dziedzinie badań i rozwoju;
 - g) jeden z najniższych wskaźników przedsiębiorstw rozpoczynających działalność gospodarczą w całym regionie Zjednoczonego Królestwa;
 - h) niedostatek środków finansowania długów i kapitału z przeznaczeniem na rozpoczęcie działalności gospodarczej.
- (51) Poza ogólnymi słabościami gospodarki, także rynek kapitału podwyższonego ryzyka w Irlandii Północnej jest gorzej rozwinięty niż w pozostałych regionach Zjednoczonego Królestwa:
- a) poziom inwestycji z wykorzystaniem kapitału podwyższonego ryzyka w Irlandii Północnej w latach 1985–2002 stanowił tylko 0,7 % całkowitej wartości inwestycji z wykorzystaniem kapitału podwyższonego ryzyka Zjednoczonego Królestwa, przy udziale Irlandii Północnej w PKB Zjednoczonego Królestwa równym 2,2 %;
 - b) udział kapitału podwyższonego ryzyka w Irlandii Północnej musiałaby wzrosnąć czterokrotnie w stosunku do jego obecnego poziomu, aby dorównać poziomowi inwestycji na osobę w innych regionach Zjednoczonego Królestwa, takich jak Walia lub Szkocja.
- (52) Istnieje kilka ogólnych czynników związanych z tym zjawiskiem:
- a) peryferyjne położenie: Irlandia Północna znajduje się istotnie w niekorzystnej sytuacji ze względu na swoje położenie geograficzne;
 - b) wzrost lokalnej przedsiębiorczości: wzrost lokalnej gospodarki był w ostatnich latach bardzo ograniczony na skutek niepokojów społecznych;
 - c) kultura dotacji: powstała ona wskutek znacznie wyższego poziomu interwencji państwa w działalność związaną z rozwojem przemysłu niż gdziekolwiek indziej w Zjednoczonym Królestwie. Dlatego też przedsiębiorstwa nie brały pod uwagę zwiększenia kapitału.
- (53) Chociaż w ostatnich latach powstało kilka funduszy, dużo więcej pozostaje jeszcze do zrobienia, zwłaszcza jeśli chodzi o stworzenie odpowiedniego przepływu transakcji, ale także o zwiększenie liczby inwestorów oraz pozyskanie nowych rodzajów inwestorów:
- a) Irlandia Północna jest w niewielkim stopniu obecna na rynku kapitału podwyższonego ryzyka i posiada tylko niewielką liczbę lokalnych funduszy, które głównie zajmują się transakcjami o małej wartości;
 - b) w regionie stale obecne są tylko trzy osoby zajmujące się zarządzaniem funduszami wykorzystującymi kapitał podwyższonego ryzyka;
 - c) większość dostępnych funduszy wykorzystujących kapitał podwyższonego ryzyka oferuje inwestycje poniżej 500 000 GBP (730 000 EUR);
 - d) z badań wynika, że średnia wysokość finansowania na wczesnym etapie rozwoju przedsiębiorstwa opartego na technologii zwiększa się wraz z dojrzeniem rynku. Oczekiwana luka kapitałowa dla finansowania w pierwszej rundzie finansowania w Irlandii Północnej ma wynieść w ciągu najbliższych pięciu lat od 250 000 GBP (367 000 EUR) do 1,5 mln GBP (2,2 mln EUR);
 - e) biorąc pod uwagę zwiększoną skalę projektów i przewidywane zwiększenie popytu, w Irlandii Północnej należy w ciągu następnych pięciu lat założyć dwa lub więcej funduszy o wielkości komercyjnej, każdy z nich po około 15 mln GBP (22 mln EUR). Jeden z nich powinien być funduszem wspomagany przez państwo.
- (54) Zjednoczone Królestwo nie ma dalszych uwag dotyczących opinii przedstawionych przez strony trzecie, poza podkreśleniem silnego poparcia wyrażonego przez te strony dla ustanowienia proponowanego funduszu.
- V. OCENA ŚRODKA**
- (55) Komisja zbadała program w świetle art. 87 Traktatu WE, w szczególności w oparciu o komunikat. Streszczenie wyników oceny podano poniżej w akapitach 56 i następujących.

1. Zgodność z przepisami

- (56) Powiadamiając o programie, władze Zjednoczonego Królestwa wywiązały się z obowiązku określonego w art. 88 ust. 3 Traktatu WE.

2. Obecność pomocy państwa

- (57) Zjednoczone Królestwo potwierdza, że z wyjątkiem maksymalnej dozwolonej kwoty finansowania z wykorzystaniem kapitału podwyższonego ryzyka na transzę, wszystkie inne istotne aspekty programu „Invest Northern Ireland Venture 2003” są zgodne z decyzją Komisji dotyczącą Funduszu kapitału podwyższonego ryzyka i pożyczkowego dla małych i średnich przedsiębiorstw.
- (58) W związku z powyższym ocena Komisji w kwestii obecności pomocy państwa w tym wypadku jest zgodna z oceną przyjętą w tej decyzji.
- (59) W swojej decyzji dotyczącej Funduszu kapitału podwyższonego ryzyka i pożyczkowego dla małych i średnich przedsiębiorstw Komisja stwierdziła, że zgodnie z pkt. IV.2 komunikatu ocena obecności pomocy państwa wymaga uwzględnienia możliwości, że środek w zakresie kapitału podwyższonego ryzyka może być źródłem pomocy na różnych poziomach.
- (60) Komisja stwierdziła następnie, że Fundusz kapitału podwyższonego ryzyka i pożyczkowy dla małych i średnich przedsiębiorstw korzysta z pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE na poziomie inwestorów i na poziomie MŚP beneficjentów. Komisja uznała również, że pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE nie jest obecna na poziomie funduszu, ani w niezabezpieczonych pożyczkach udzielonych MŚB po bieżącej stopie odniesienia powiększonej o cztery punkty procentowe lub więcej, ani w zabezpieczonych pożyczkach po bieżącej stopie odniesienia.
- (61) Ocena ta obowiązuje także wobec oceny środka będącego przedmiotem powiadomienia w niniejszej decyzji.

3. Dowód istnienia nieprawidłowości na rynku

- (62) Zgodnie z postanowieniami komunikatu Komisja jest przygotowana do uznania istnienia nieprawidłowości na rynku bez przedstawienia dalszych dowodów, jeżeli finansowanie z wykorzystaniem kapitału podwyższonego ryzyka dla MŚP w obszarach kwalifikujących się do objęcia pomocą zgodnie z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu WE, w całości lub części finansowane z pomocy państwa, jest ograniczone do maksymalnej kwoty 750 000 EUR, jak jest to przewidziane w pkt. VI.5 komunikatu.
- (63) Środek proponowany przez Zjednoczone Królestwo przewiduje inwestycje z wykorzystaniem kapitału podwyższonego ryzyka o wielkości od 250 000 GBP (367 000 EUR) do 1,5 mln GBP (2,2 mln EUR) na transzę inwestycyjną dla MŚP w Irlandii Północnej.

- (64) Zgodnie z „Mapą pomocy regionalnej 2000–2006” dla Zjednoczonego Królestwa Irlandia Północna jest obecnie zaklasyfikowana jako obszar kwalifikujący się do objęcia pomocą zgodnie z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu WE. Jednak zgodnie z „Mapą pomocy regionalnej 2000–2006” dla Zjednoczonego Królestwa Irlandia Północna jest uważana za „nietypowy” obszar objęty art. 87 ust. 3 lit. c), o pułapie pomocy regionalnej równym 40 %, zasadniczo zarezerwowanym dla regionów kwalifikujących się do objęcia pomocą zgodnie z art. 87 ust. 3 lit. a).
- (65) Zgodnie z przepisami komunikatu Komisja poinformowała Zjednoczone Królestwo, że z powodu przekroczenia przez proponowane w ramach programu będącego przedmiotem powiadomienia inwestycje z wykorzystaniem kapitału podwyższonego ryzyka progu 750 000 EUR przewidzianego dla obszarów kwalifikujących się do objęcia pomocą zgodnie z art. 87 ust. 3 lit. c), Zjednoczone Królestwo będzie musiało przedstawić dowód istnienia nieprawidłowości na rynku.
- (66) W celu wykazania istnienia nieprawidłowości na rynku w zakresie inwestycji z wykorzystaniem kapitału podwyższonego ryzyka przekraczających wielkość 750 000 EUR dla MŚP w Irlandii Północnej Zjednoczone Królestwo przedstawiło argumenty wskazujące, że rynek inwestycji z wykorzystaniem kapitału podwyższonego ryzyka w Irlandii Północnej charakteryzuje się szczególnymi cechami, odróżniającymi go od innych regionów Zjednoczonego Królestwa.
- (67) Argumenty przedstawione przez Zjednoczone Królestwo zostały poparte badaniem wskazującym na fakt istnienia luki w zakresie dostępności prywatnego finansowania z wykorzystaniem kapitału podwyższonego ryzyka w zakresie wielkości transakcji od 250 000 GBP (367 000 EUR) do 1,5 mln GBP (2,2 mln EUR).
- (68) Chociaż takie luki rynkowe występują także w innych gospodarkach regionalnych, Zjednoczone Królestwo przedstawiło informacje świadczące o tym, że zjawisko to jest w Irlandii Północnej bardziej wyraźne. Znajdują się one w badaniu dostarczonym przez Zjednoczone Królestwo.
- (69) Zgodnie z tym badaniem poziom inwestycji z wykorzystaniem kapitału podwyższonego ryzyka w Irlandii Północnej, zarówno pod względem liczby transakcji, jak i ich wartości, znacznie różni się od innych regionów Zjednoczonego Królestwa, takich jak Szkocja oraz region północno-zachodni i Merseyside. O ile liczba transakcji, w których uczestniczyły przedsiębiorstwa na wczesnym etapie rozwoju w latach 2000–2002, wyniosła w Szkocji 9,9 % całkowitej liczby dla Zjednoczonego Królestwa, a w regionie północno-zachodnim i Merseyside była równa 8,1 %, w wypadku Irlandii Północnej wskaźnik ten wyniósł tylko 4,4 % wartości całkowitej dla Zjednoczonego Królestwa. Dla przedsiębiorstw na etapie rozwoju odpowiednie wskaźniki względem wartości całkowitej w Zjednoczonym Królestwie wyniosły 10,2 % w Szkocji, 7,9 % w regionie północno-zachodnim i Merseyside i tylko 2,4 % w Irlandii Północnej.

- (70) W odniesieniu do wartości transakcji na etapach wczesnego rozwoju i rozwoju w latach 2000–2002 badanie pokazuje, że odpowiednia wartość dla Szkocji stanowiła 8,1 % całkowitej wartości transakcji w Zjednoczonym Królestwie, dla regionu północno-zachodniego i Merseyside – 5,7 %, a dla Irlandii Północnej – 2,2 %. Różnica ta staje się jeszcze bardziej wyraźna, gdy weźmie się pod uwagę wartość transakcji przedsiębiorstw znajdujących się w fazie rozwoju. Udział Szkocji wynosi wówczas 9,5 % całkowitej wartości transakcji w Zjednoczonym Królestwie, regionu północno-zachodniego i Merseyside – 21,2 %, a Irlandii Północnej – tylko 0,7 %.
- (71) To zjawisko jeszcze bardziej podkreślają znajdujące się w badaniu dane porównujące średnie wielkości transakcji w latach 2000-2002. Średnia Zjednoczonego Królestwa dla inwestycji na wczesnym etapie rozwoju wynosi tutaj 1,14 mln GBP w porównaniu do 0,93 mln GBP dla Szkocji, 0,81 mln GBP dla regionu północno-zachodniego i Merseyside oraz 0,36 mln GBP dla Irlandii Północnej. W przypadku MŚP w fazie rozwoju różnica jest ponownie jeszcze wyraźniejsza. Średnia dla Zjednoczonego Królestwa jest równa 2,82 mln GBP, 2,63 mln GBP dla Szkocji, 7,62 mln GBP dla regionu północno-zachodniego i Merseyside, natomiast w Irlandii Północnej wynosi tylko 0,86 mln GBP.
- (72) Te dane, podkreślające względną słabość rynku kapitału podwyższonego ryzyka w Irlandii Północnej – według badania na Irlandię Północną przypada tylko 0,7 % całkowitej wartości inwestycji w Zjednoczonym Królestwie, choć ma ona 2,2 % udziału w jego PKB – zwłaszcza w sektorze MŚP w fazie rozwoju, można wyjaśnić przyglądając się funduszom inwestycyjnym wykorzystującym kapitał podwyższonego ryzyka działającym obecnie w Irlandii Północnej. Z 8 istniejących i działających funduszy kapitału podwyższonego ryzyka, wyłącznie jeden oferuje finansowanie transakcji o wielkości od 250 000 GBP do 1,5 mln GBP, ale i on zakończył już swój okres inwestycyjny. Wszystkie pozostałe fundusze oferują tylko finansowanie transakcji poniżej 250 000 GBP.
- (73) W badaniu dostarczonym Komisji przez Zjednoczone Królestwo stwierdzono, że ta luka w podaży finansowania kapitałowego dla wielkości transakcji w zakresie od 250 000 GBP do 1,5 mln GBP jest wyraźnie związana z ogólnymi cechami społeczno-ekonomicznymi Irlandii Północnej, opisanymi powyżej w akapitach 50 i następujących. Te szczególne cechy Irlandii Północnej, to znaczy jej peryferyjne położenie i skutki społecznych niepokojów, przyczyniły się do powstania dwóch źródeł niepowodzenia na rynku – niedoskonałej lub niesymetrycznej informacji oraz wysokich kosztów transakcji – opisanych w treści komunikatu.
- (74) W swojej decyzji o wszczęciu postępowania określonego w art. 88 ust. 2 Traktatu WE w odniesieniu do proponowanego środka pomocowego Komisja stwierdziła, że ze względu na wielkość maksymalnych kwot inwestycji proponowanych w ramach programu, które znacząco przekraczają maksymalne kwoty inwestycji przewidziane w komunikacie, niezbędne było zasięgnięcie opinii zainteresowanych stron w celu podjęcia decyzji, czy środek

wpływa na warunki handlu w stopniu szkodzącym wspólnemu interesowi.

- (75) Wszystkie uwagi otrzymane od zainteresowanych stron trzecich były pozytywne i podkreślały ogólne znaczenie środka oraz adekwatność proponowanych maksymalnych kwot inwestycji.
- (76) Uwzględniając informacje zawarte w pierwotnym powiadomieniu, uwagi zgłoszone przez zainteresowane strony trzecie, jak również dodatkowe informacje dostarczone przez Zjednoczone Królestwo po decyzji Komisji o otwarciu procedury określonej w art. 88 ust. 2 Traktatu WE, stwierdza się, że Zjednoczone Królestwo dostarczyło wystarczających dowodów potwierdzających fakt istnienia nieprawidłowości na rynku inwestycji z wykorzystaniem kapitału podwyższonego ryzyka w Irlandii Północnej.

4. Zgodność środka

- (77) Zjednoczone Królestwo potwierdziło, że z wyjątkiem maksymalnej dozwolonej kwoty finansowania z wykorzystaniem kapitału podwyższonego ryzyka na transzę, wszystkie inne istotne aspekty programu, będącego przedmiotem powiadomienia, są zgodne z decyzją Komisji dotyczącą Funduszu kapitału podwyższonego ryzyka i pożyczkowego dla małych i średnich przedsiębiorstw.
- (78) W związku z powyższym ocena zgodności pomocy państwa, będącej przedmiotem powiadomienia, jest zgodna z oceną przyjętą w decyzji dotyczącej Funduszu kapitału podwyższonego ryzyka i pożyczkowego dla małych i średnich przedsiębiorstw. W tym wypadku w swojej decyzji Komisja stwierdziła, że wszystkie warunki pozytywne określone w pkt. VIII.3 komunikatu zostały spełnione. Ma to również miejsce w odniesieniu do funduszu „Invest Northern Ireland Venture 2003”.
- (79) Następujące elementy zostały uznane za pozytywne:
- ograniczenie inwestycji do MŚP w początkowej fazie rozpoczynania działalności i/lub MŚP szukających możliwość rozwoju i zróżnicowania działalności;
 - skupienie się na nieprawidłowości na rynku kapitału podwyższonego ryzyka: finansowanie MŚP głównie w formie kapitału własnego lub quasi-kapitału własnego;
 - uzależnienie decyzji inwestycyjnych od zysku: inwestorzy rynkowi pokryją przynajmniej 40 % kapitału funduszu. Osoby zarządzające funduszami będą podejmować wszelkie decyzje inwestycyjne, a ich wynagrodzenie będzie bezpośrednio związane z wynikami funduszu;

- d) minimalizacja poziomu nieprawidłowości w kontekście zależności między inwestorami a funduszami inwestycyjnymi: inwestorzy będą wybierani w drodze przetargu. Inwestorzy prywatni zostaną powiadomieni o możliwości inwestycji za pomocą reklam. Żadne osoby, ani organizacje nie zostaną pozbawione możliwości inwestycji w funduszu. Inwestorzy zostaną wybrani w drodze selekcji najmniej preferencyjnych warunków niezbędnych do zachęcenia sektora prywatnego do inwestycji. W celu zapobieżenia nadmiernemu premiowaniu inwestorów, zyski zostaną podzielone pomiędzy inwestorów z sektora publicznego i prywatnego według ich udziału w inwestycji;
- e) skupienie się na sektorach: wyłączono sektory wrażliwe;
- f) inwestycje oparte na biznesplanach: wszystkie inwestycje będą opierać się na wiarygodnych biznesplanach w połączeniu z innymi standardowymi testami handlowymi w celu zapewnienia żywotności ekonomicznej projektu i oczekiwanego zwrotu z inwestycji;
- g) unikanie kumulacji środków pomocowych w jednym przedsiębiorstwie: władze Zjednoczonego Królestwa stwierdziły, że na czas trwania inwestycji wszelka inna kwalifikowana pomoc regionalna dla MŚP zostanie względem MŚP otrzymujących finansowanie z wykorzystaniem kapitału podwyższonego ryzyka obniżona o 30 % intensywności pomocy, która w innym przypadku zostałaby uznana przez Komisję za zgodną.
- (80) W związku z powyższym stwierdza się, że wszystkie elementy pozytywne wymagane przez komunikat są obecne w programie będącym przedmiotem powiadomienia

VI. WNIOSKI

- (81) W związku z powyższym stwierdza się, że program „Invest Northern Ireland Venture 2003” spełnia warunki

określone w komunikacie. Środek będący przedmiotem powiadomienia należy zatem uznać za pomoc zgodną ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu WE, ułatwiającą rozwój pewnych obszarów działalności gospodarczej lub pewnych obszarów gospodarki, niewywierającą niekorzystnego wpływu na warunki wymiany handlowej w stopniu szkodzącym wspólnemu interesowi.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Pomoc państwa, którą Zjednoczone Królestwo zamierza zrealizować w ramach programu „Invest Northern Ireland Venture 2003”, jest zgodna ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu.

Realizacja powyższej pomocy zostaje zatem zatwierdzona.

Artykuł 2

Zjednoczone Królestwo zobowiązane jest przedstawiać coroczne sprawozdania z przebiegu realizacji pomocy.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja skierowana jest do Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.

Sporządzono w Brukseli, dnia 20 października 2004 r.

W imieniu Komisji

Mario MONTI

Członek Komisji